

Bionieuws column 2

Miquel Bulnes

Als microbioloog in opleiding heb je periodes waarin je wordt doodgegooid met het maken van presentaties¹ en (zij het in mindere mate) met ideeën voor artikelen. Een van mijn bazen vindt bijvoorbeeld dat *we*² een beschouwend stuk moeten schrijven over het antibioticum colistine, want colistine is helemaal hip en wij zijn dat ook. Omdat je je eerst een beetje moet verdiepen, begin ik met inlezen in een recent overzichtsartikel³ en vind hierin onder andere de volgende bewering:

Als bij een gevoeligheidstest kolonies binnen de inhibitie-zone groeien, dient de stam als resistent te worden afgegeven, want dit verhoogt de betrouwbaarheid van de testen [verwijzing naar SFM-richtlijn 2003].

Een richtlijn is ook een soort review, dus hier verwijst het ene review naar het andere review.

Mag dat?

Überhaupt wordt er in de medische wetenschap ontzettend veel gerefereerd naar reviews; in mijn eigen vakgebied bijvoorbeeld is *Clinical Microbiology Reviews* het blad met de hoogste impact-factor. Ergens is dat wel raar, want als dit soort artikelen zich érgens door kenmerkt, is het wel de afwezigheid van experimenten en onderzoeksresultaten. In feite impliceert iemand die er naar verwijst dat hij algemene, basale kennis aanhaalt die de moeite van het opzoeken niet meer waard is. Oftewel:

een auto is sneller dan een fiets [bron: review]

staat gelijk aan:

iedereen met een beetje verstand van vervoer weet dat een auto sneller is dan een fiets

Ontslaat het verwijzen naar een overzichtsartikel je eigenlijk van de plicht iets na te zoeken?

Misschien wel.

Hoe dan ook, omdat ik behoort tot de drie mensen op deze planeet die geïnteresseerd zijn in resistentie-testen voor colistine, zoek ik de SFM-richtlijn op. Dat had ik beter kunnen laten, want het citatie-spoor loopt dood. Nergens in de richtlijn blijkt ook maar één woord te staan over kolonies binnen een inhibitie-zone. Het is nooit zo'n goed idee op zoek te gaan naar de oorspronkelijke bronnen.

Nu zit ik met een probleem. Ik geloof⁴ namelijk dat wat de auteurs suggereren een goed advies is dat we in onze laboratoria dienen te volgen; het is kennis die ik graag wil meegeven aan collega's die mijn artikel lezen. Wat nu?

1. Verwijzen naar het review?
2. Zelf uitzoeken wat er bekend is over resistentie-testen en hier een paar dagen voor uittrekken? (Veel artikelen stammen uit de jaren 50 en 60.)⁵
3. De tekst formuleren als: "Het is algemeen bekend dat..." of "Wij adviseren om..."⁶
4. Mijn uiteindelijke eigen optie?⁷

1: *'Hé Miquel, zoek dat eens uit en zet het even op een sheetje... voor morgen graag... het hoeft niet lang te zijn... maar wel graag met alle relevante literatuur...'*

2: ik dus

3: Li et al., Int J Antimicrob Agents

4: in mijn bescheiden expert opinion

5: archeologie dus, met een grote kans dat het niets oplevert.

6: Dr. Li is echter veel belangrijker dan ik, dus als ik hem citeer geloven ze het vast eerder.

7: Aangezien mijn luiheid allerm minst navolging verdient, laat ik het aan de geïnteresseerden om zelf na te trekken wat deze was (Miquel et al., submitted for publication).